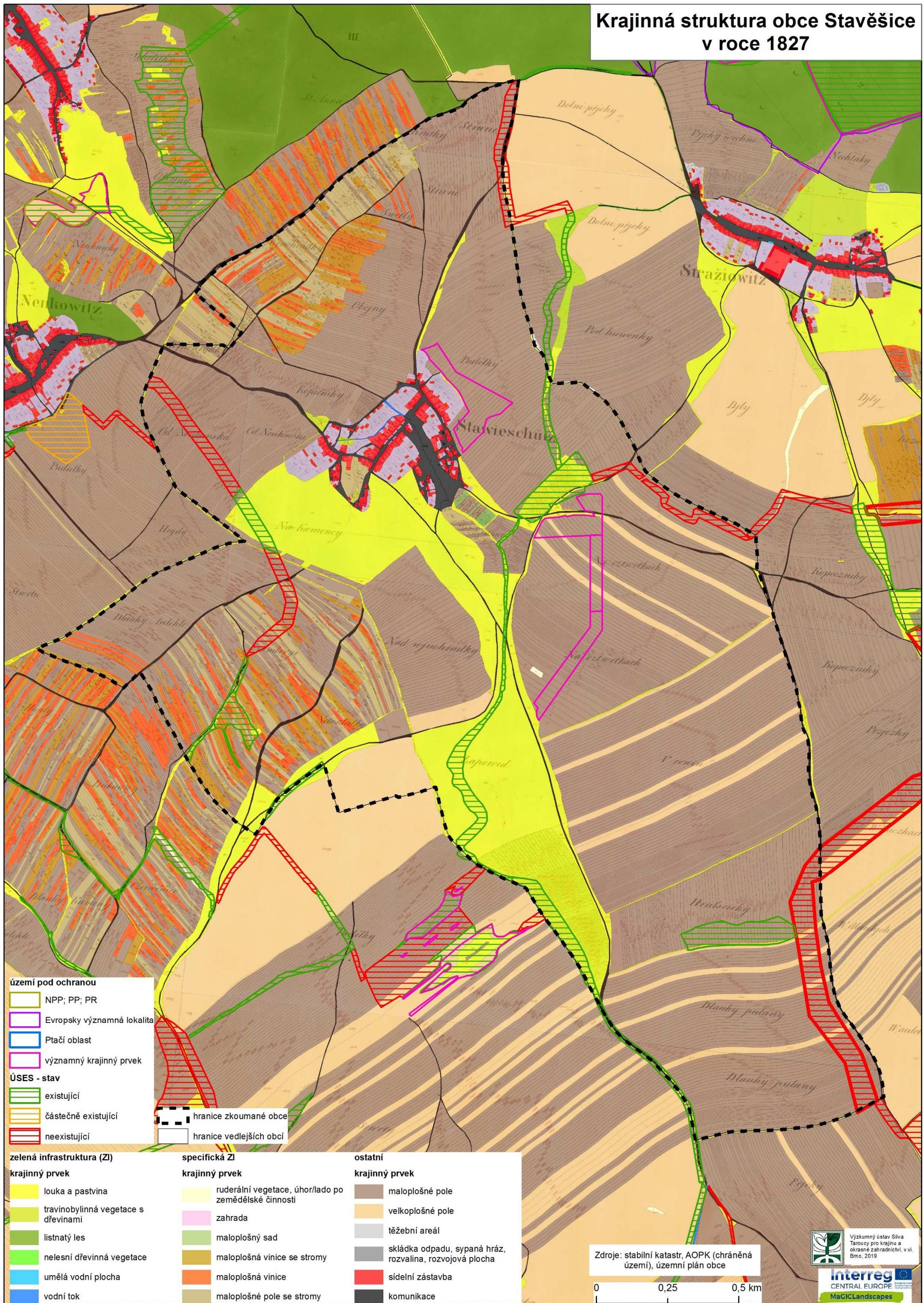

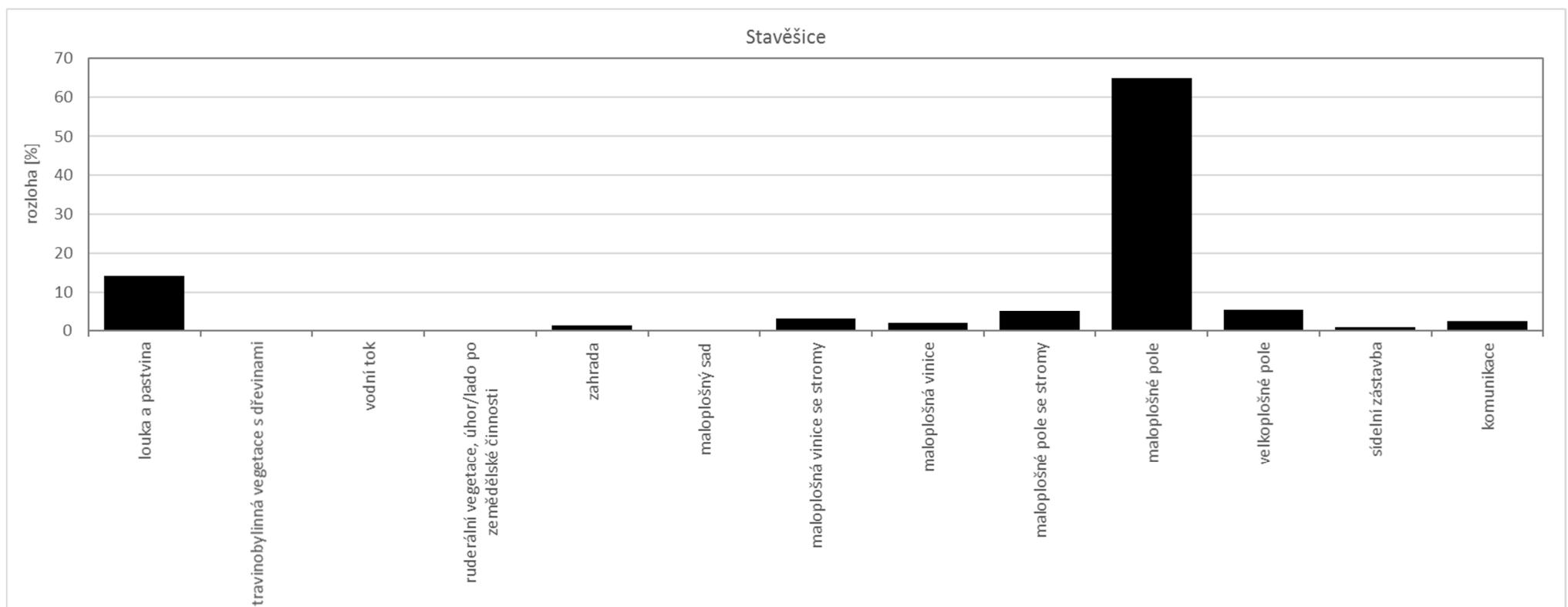
Krajinná struktura obce Stavěšice v roce 1827

Krajinná struktura obce Stavěšice v roce 1827

Na katastru Stavěšic hlavní roli v polovině 19. století hrála maloplošná (do 1 ha) pole s ornou půdou. Výrazným prvkem krajiny tohoto období byly rovněž louky a pastviny a drobná držba s maloplošnými poli se stromy, vinicemi se stromy a vinicemi. Drobná držba se vyskytovala při severních a západních hranicích katastru. Louky a pastviny se nacházely v širokém pruhu od obce po hranice s Šardicemi a v nivě Šardického potoka. Úzké proužky luk také oddělovaly některá maloplošná a velkoplošná pole a tvořily hranici s ostatními katastry. Krajina Stavěšic v tomto období byla víceméně bezlesá. Dřevinné prvky byly zastoupeny hlavně ovocnými stromy v rámci drobné držby, případně samostatných maloplošných sadů. Tato skutečnost však může být zkreslena faktom, že ne všechny dřevinné prvky musely být zachyceny na mapách stabilního katastru.

Kdybychom si s touto krajinou protli současný Územní systém ekologické stability (ÚSES), zjistili bychom, že značnou část navrhovaných prvků lze ztotožnit s loukami a pastvinami, hlavně v případě lokálního ÚSES. Prvky regionálního ÚSES by pak ležely na orné půdě maloplošných polí.

Obecné poznatky ke tvorbě mapy

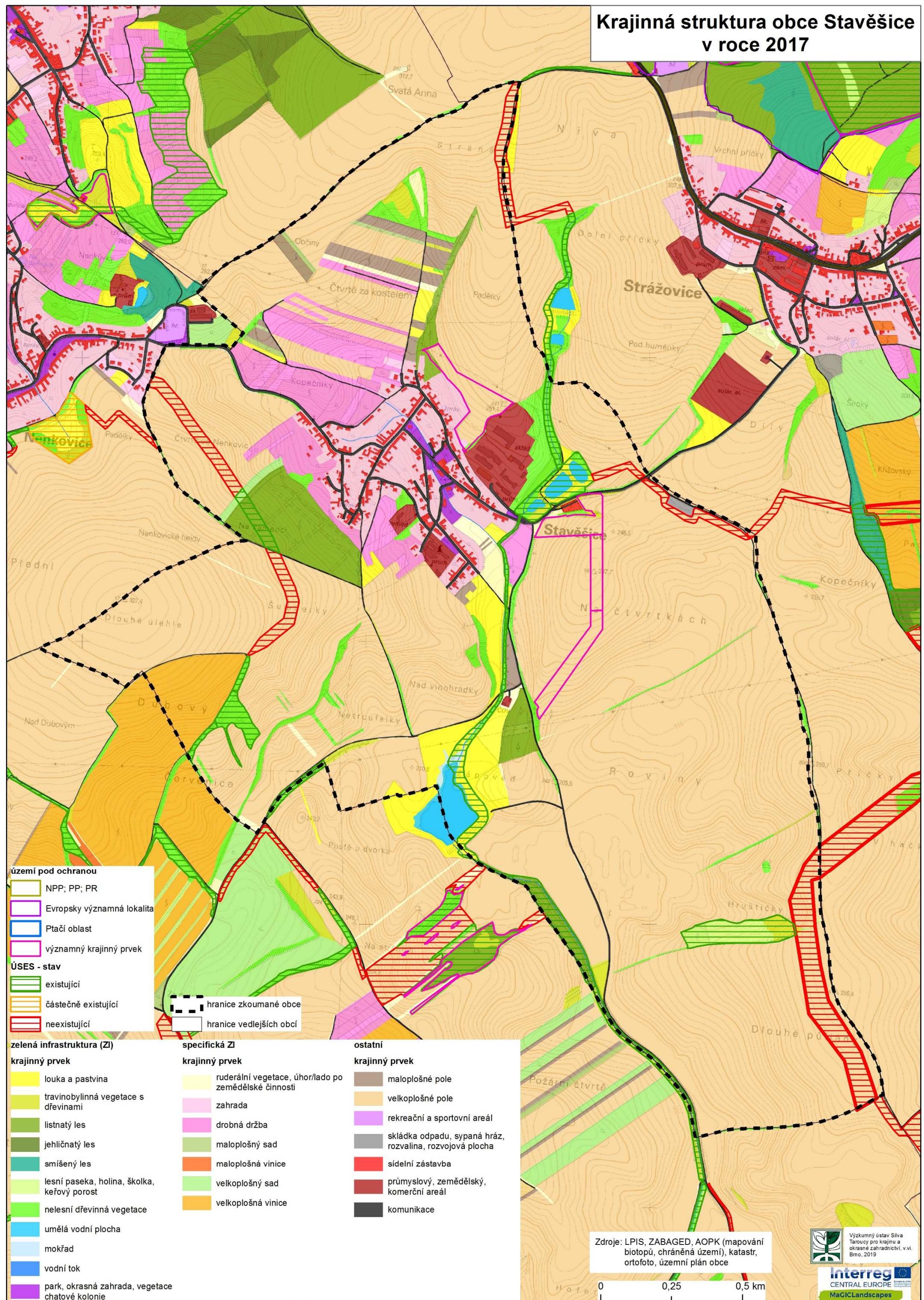
Mapa krajinné struktury obce Stavěšice v roce 1827 byla vytvořena na základě map stabilního katastru, konkrétně s využitím tzv. císařských otisků mapy stabilního katastru v měřítku 1:2 880. Císařské otisky byly zakoupeny jako skeny v digitální podobě z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního v Praze pro území obcí ORP Kyjov a byly následně zgeoreferencovány a slícovány tak, aby vytvořily bezešvou vrstvu. Dostupná mapová legenda byla posléze transformována na jednotlivé prvky krajinné struktury.

Do mapy byly pro ilustraci přidány i území/prvky pod ochranou a prvky Územního systému ekologické stability (ÚSES), které odpovídají současnosti, tj. v minulosti tento stupeň ochrany neexistoval.

Území/prvky pod ochranou zahrnují lokality maloplošných chráněných území a území soustavy NATURA 2000 (evropsky významná lokalita, ptačí oblast). Hranice těchto lokalit byla převzata z databáze AOPK ČR. Mezi území pod ochranou spadají rovněž významné krajinné prvky (VKP). Tyto prvky byly převzaty z územně plánovací dokumentace (ÚPD), resp. z generelu ÚSES okresu Hodonín z roku 1997 a upraveny podle katastru.

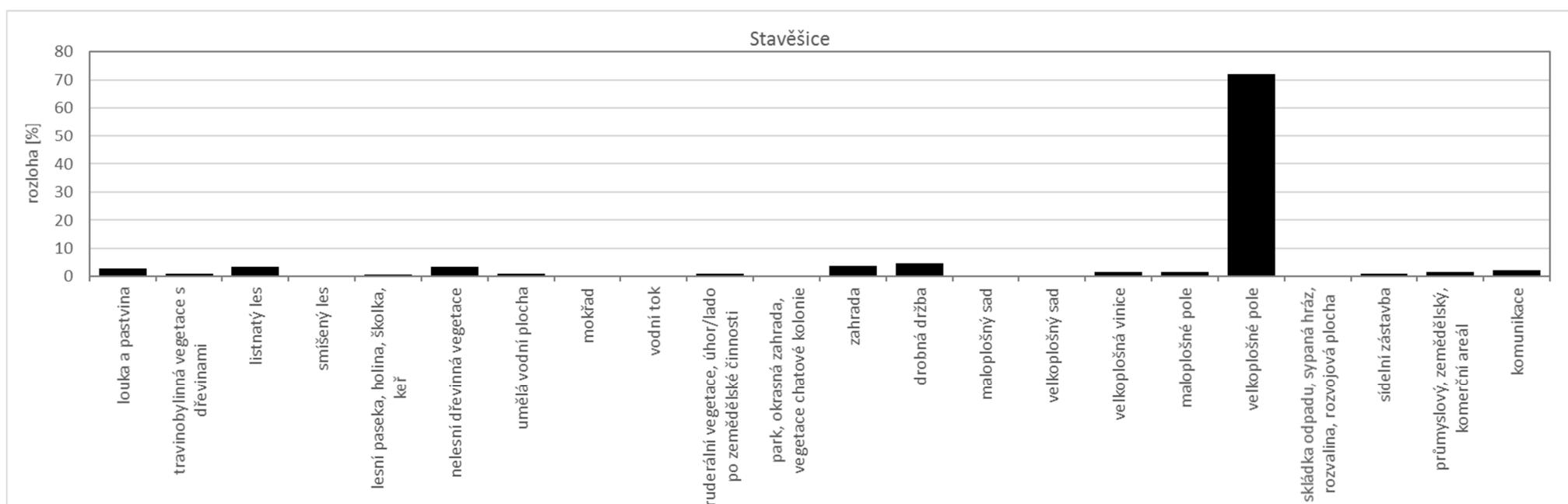
Údaje o vymezení prvků ÚSES byly převzaty z ÚPD. Na základě ověření podle ortofotosnímku z roku 2016 byly zpřesněny hranice jednotlivých (především již realizovaných) částí a provedeno rozdělení na prvky existující, částečně existující a neexistující. Jako existující prvky byly označeny ty, u nichž je na leteckém snímku patrná přítomnost celého plánovaného segmentu, nebo alespoň jeho valné většiny. Mezi částečně existující prvky byly zahrnuty segmenty, jejichž základ se v krajině reálně vyskytuje, ale zdaleka nedosahuje plánovaných parametrů (např. prosté stromořadí v trase lokálního biokoridoru; zatravněný pás s roztroušenými stromy v trase lokálního biokoridoru plánovaného jako lesní; drobný remízek obklopený ornou půdou v místě plánovaného rozsáhlějšího biocentra apod.). Pokud se plánovaný prvek v krajině nevyskytoval vůbec, nebo pouze v podobě velmi malého fragmentu, byl daný segment označen jako neexistující. Je však důležité mít na zřeteli, že kategorizace na existující, částečně existující a neexistující prvky vypovídá pouze o prosté přítomnosti daných segmentů, nikoliv o jejich kvalitě. Tu je nutno ověřit až podrobným terénním průzkumem.

Krajinná struktura obce Stavěšice v roce 2017

Krajinná struktura obce Stavěšice v roce 2017

V současné krajině Stavěšic byla maloplošná (do 1 ha) pole nahrazena převážně velkoplošnými poli s průměrnou velikostí kolem 13 ha. Došlo k významné redukci drobné držby i luk a pastvin. Louky a pastviny zůstaly v nivě Šardického potoka jižně od obce. Značná část luk byla rozorána, případně zalesněna. Drobná držba se vyskytuje v těsném zázemí obce. Rozšířila se nelesní dřevinná vegetace, ať již v podobě remízků, větrolamů nebo křovin. V samotné nivě Šardického potoka bylo vybudováno několik rybníků, z nichž největší je Zárověď na hranicích s Šardicemi. Na části území s bývalou drobnou držbou při hranicích s Šardicemi byly vysázeny velkoplošné vinice.

Obecné poznatky ke tvorbě mapy

Mapa krajinné struktury obce Stavěšice v roce 2017 byla vytvořena na základě kombinace dostupných dat z následujících zdrojů: Registr půdy LPIS (situace 2017), Základní báze geografických dat ZABAGED (situace 2017), vrstva mapování biotopů Agentury ochrany přírody a krajiny AOPK (aktualizovaná z 2016), katastr (aktualizovaný 2018), agregovaná data z lesních hospodářských plánů a osnov Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ÚHÚL (situace 2017) a ortofotosnímek (2016). Většina zemědělských ploch byla převzata z vrstvy LPIS. Vzhledem k tomu, že v této vrstvě jsou pouze plochy pod dotacemi, musely být zbývající plochy převzaty z jiných vrstev, resp. ručně dokresleny na základě ortofotosnímku. Vrstva ÚHÚL sloužila k identifikaci tří základních typů lesa – listnatý, jehličnatý a smíšený. Tyto kategorie byly předzpracovány na zakázku, kdy hraniční hodnotou pro odlišení byl minimální podíl daného typu dřeviny 70 %. Vrstva ZABAGED sloužila především pro identifikaci antropogenních a vodních prvků, dále k identifikaci trvalých travních porostů, které nespadal pod LPIS nebo mapování biotopů AOPK. Vrstva mapování biotopů AOPK sloužila pro identifikaci přírodních prvků. Vrstva katastru byla společně s vrstvou ZABAGED využita při identifikaci zahrad a drobné držby. Vzhledem k tomu, že žádná z dostupných vrstev v sobě nezahrnuje nelesní dřevinnou vegetaci, především v liniové podobě, musela být tato kategorie ručně dokreslena na základě ortofotosnímku. Ortofotosnímek sloužil i ke kontrole všech kategorií – tam, kde se existující vrstva lišila od ortofotosnímku, byla upravena. Vzhledem k časové náročnosti a rozsahu území (mapa byla vytvořena pro celý SO ORP Kyjov) je mapa do jisté míry generalizovaná, tj. nemusí zachycovat všechny, především drobné (v řádově metrech čtverečních) krajinné prvky. Liniové prvky (komunikace a vodní toky) byly z liniové podoby převedeny na plošnou tím, že kolem nich byla vytvořena různě velká obalová zóna v závislosti na kategorii (od 2 do 11 m).

Území/prvky pod ochranou zahrnují lokality maloplošných chráněných území a území soustavy NATURA 2000 (evropsky významná lokalita, ptačí oblast). Hranice těchto lokalit byly převzaty z databáze AOPK ČR. Mezi území pod ochranou spadají rovněž významné krajinné prvky (VKP). Tyto prvky byly převzaty z územně plánovací dokumentace (ÚPD), resp. z generelu ÚSES okresu Hodonín z roku 1997 a upraveny podle katastru.

Údaje o vymezení prvků ÚSES byly převzaty z ÚPD. Na základě ověření podle ortofotosnímku z roku 2016 byly zpřesněny hranice jednotlivých (především již realizovaných) částí a provedeno rozdelení na prvky existující, částečně existující a neexistující. Jako existující prvky byly označeny ty, u nichž je na leteckém snímku patrná přítomnost celého plánovaného segmentu, nebo alespoň jeho valné většiny. Mezi částečně existující prvky byly zahrnutы segmenty, jejichž základ se v krajině reálně vyskytuje, ale zdaleka nedosahuje plánovaných parametrů (např. prosté stromořadí v trase lokálního biokoridoru; zatravněný pás s roztroušenými stromy v trase lokálního biokoridoru plánovaného jako lesní; drobný remízek obklopený ornou půdou v místě plánovaného rozsáhlějšího biocentra apod.). Pokud se plánovaný prvek v krajině nevyskytoval vůbec, nebo pouze v podobě velmi malého fragmentu, byl daný segment označen jako neexistující. Je však důležité mít na zřeteli, že kategorizace na existující, částečně existující a neexistující prvky vypovídá pouze o prosté přítomnosti daných segmentů, nikoliv o jejich kvalitě. Tu je nutno ověřit až podrobným terénním průzkumem.